

ESAS NO : 1981/1197

KARAR NO : 1983/47

ÖZET : Sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin olmakla beraber, 1402 sayılı Yasa'nın değişik 13/a-b maddesindeki süre ve bağlantı koşullarını içermeyen suçlara ait davaların Adli Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanık : Orhan Kotan

O L A Y : 1-Ankara'da kurulu Komal yayınevi sahibi ve sorumlu kişisi olan sanığın (Felsefe incelemeleri) adı ile hazırlayıp yayınladığı, kitapta, (Haziran-1974) da basın yolu ile Kürtçülük propogandası yaparak milli duyguları yok etmek ve zayıflatmak suçunu işlediği ileri sürülerek eylemine uyan TCK.nun 142/3-6.maddelerine göre cezalandırılması istemiyle, Ankara DGM.C.Savcılığı'nca,

2-Aynı sanığın Komal yayınları olarak hazırlayıp yayınladığı Mart-1976 tarihinde basılan "Koçgiri Halk Harekatı" adlı kitapta basın yolu ile kürtçülük propogandası yaparak milli duyguları yok etmek ve zayıflatmak suçunu işlediği ileri sürülerek eylemine uyan TCK.nun 142/3-6.maddesi uyarınca cezalandırılması istemiyle, Ankara DGM.C.Savcılığı'nca,

İki ayrı iddianame ile ayrı ayrı kamu davası açılmıştır.

3-Sanığın Komal yayınlarının sorumlu yazı işleri müdürü olarak Mart-1974 tarihinde yayınladığı "19.Yüzyılda Kürdistan üzerinde mücadele" adlı kitapta Anayasa'ı tanıdığı kamu haklarını ırk mülâhazası ile kaldırmayı hedef tutan milli duyguları zayıflatmak için yayın yolu ile propoganda yapmak suçunu işlediği ileri sürülerek TCK.nun 142/3-6.maddelerine göre cezalandırılması istemiyle Ankara C.Savcılığı'nca,

4-Aynı sanık tarafından Ocak-1975 tarihinde bastırılıp satışa arz edilmiş (Devrimci-Doğu Kültür Ocakları Dava Dosyası Komal-1) isimli kitabı yayınlamak suretiyle ırk mülâhazası ile milli duyguları yok etmek ve zayıflatmak için Kürtçülük ve komünizmi propogandası yaptığı ileri sürülerek eylemine uyan TCK.nun 142/3-6., 173/3.maddeleri gereğince cezalandırılması istemiyle Ankara C.Savcılığı'nca iki ayrı iddianame ile ayrı ayrı kamu davası açılmıştır.

Sonuç olarak DGM.C.Savcılığı ve Ankara C.Savcılığınca dört ayrı iddianame ile açılan kamu davaları Ankara Basın Toplu Asliye Ceza Mahkemesinin 1976/74 esaslı kayıtlı dava dosyasında; şahsi ve fiili irtibat dolayısıyla birleştirilmiştir.

Ankara Basın Toplu Asliye Ceza Mahkemesi: 28.9.1978 gününde, 1976/74,

1978/114 sayı ile; (Felsefe İncelemeleri) isimli kitapla (Koçgiri Halk Harekati) başlıklı kitaplarda Kürtçülük ve komünizm propogandası yapıldığı ve bundan dolayı suçların sübutu halinde TCK.nun 159.,173.,142/1. ve 149.maddelerinin uygulanmasının bahis konusu olduğu, bu suçların ise Ağır Cezalık mevattan olması nedeniyle bu iki kitap için açılan davalar tefriki ile dosyanın görevli Ankara Ağır Ceza Mahkemesi'ne gönderilmek üzere Ankara C. Savcılığı'na tevdiine, (19.yüzyılda Kürdistan üzerinde mücadele) ve (Devrimci Doğu Kültür Ocakları dava dosyası Komal-1 isimli) kitaplarla Kürtçülük ve bölücülük propogandası yapma suçu sübut bulunduğundan TCK.nun 142/3.maddesi gereğince sanığın mahkumiyetine karar vermiş ve mahkumiyet hükmü Yargıtay 4.Ceza Dairesi'nce onanarak kesinleşmiştir.

Tefrik edilen ve Ankara 5.Ağır Ceza Mahkemesine gönderilen dava ile ilgili olarak Ankara 5.Ağır Ceza Mahkemesi 11.5.1979 gününde,1979/102-138 sayı ile;1402 sayılı Yasa'nın 13.maddesinin açıklığı karşısında davada mahkemelerinin görevsiz ve yetkisi olmadığına ve dosyanın görevli ve yetkili Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi gönderilmek üzere C.Savcılığı'na tevdiine karar vermiştir.

Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Numaralı Askeri Mahkemesi:4.11.1980 gününde,1980/570-201 sayı ile;atılı suçun,sıkıyönetim ilânından üç aydan daha önce işlendiği,ve 1402 sayılı Yasa'nın 13/a maddesi kapsamı dışında kaldığı,davada Adli Yargı yerinin görevli bulunduğu,

Gerekçeleriyle görevsizlik kararı vermişlerdir.

Böylece;her iki mahkemenin kesinleşen görevsizlik kararları arasında olumsuz görev uyumsuzluğu doğmuştur.

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü;Kenan Terzioğlu'nun Başkanlığı'nda,İsmail Oğuz,Nevzat Doğan, Ali Suat Erkoç,Yaşar Çiftçioğlu,Ergun Argon ve Nail Yücel'in katılmaları ile yaptığı 7.3.1983günlü toplantıda,geçici raportör Danıştay Tetkik Hâkimi M.İlhan Dinç'in raporu ile dosyadaki belgeler,Cumhuriyet Başsavcılığı ve Askeri Yargıtay Başsavcılığı'nın Adli Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki düşünce yazıları okunduktan,toplantıya Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganioglu ile Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Demir Akarsu'nun aynı doğrultudaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Sıkıyönetim ilânından üç aydan çok önce ve Devletin Varlığına yönelik olarak işlenen suç,MGK.nin 7 sayılı kararı 4.maddesi kapsamında ve sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunmaktadır.

Ancak suç,sıkıyönetim ilânından üç aydan daha önce işlendiğinden ve Sıkıyönetim Askeri Mahkemelerinin el koyduğu suçlarla genel ve ortak amaç içerisinde ve

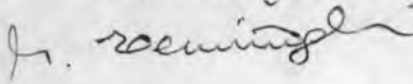
1/1 sayılı ilke kararımızda öngörüldüğü biçimde,örgütsel ve organik bağlantısını gösteren dosyada yeterli ve somut kanıt bulunmadığından,1402 sayılı Yasa'nın 13/a-b maddesindeki süre ve bağlantı koşulları gerçekleşmemiştir.

Bu nedenlerle davanın Adli Yargı yerinde görülmesine ve Ankara 5.Ağır Ceza Mahkemesi'nin 11.5.1979 günlü,1979/102-138 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmelidir.

BONUÇ : Anlaşmazlığın niteliğine göre Adli Yargı yerinde çözülmesi gerektiğine,bu nedenle Ankara 5.Ağır Ceza Mahkemesi'nin 11.5.1979 günlü ve 1979/102-138 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına,7.3.1983 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

Başkan

Kenan Terzioğlu

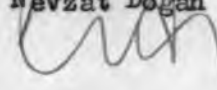
Üye

İsmail Oğuz

Üye

Nevzat Doğan

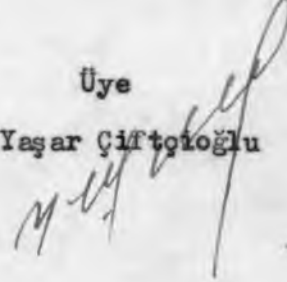
Üye

Ali Suat Erkoç

Üye

Yaşar Çiftioğlu

Üye

Ergun Argon

Üye

Nail Yücel

D/15.3

D/E